

GLASBENI PROJEKTI V OSNOVNI ŠOLI

ANJA GREGORIČ

Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta, Maribor, Slovenija
anja.gregoric@student.um.si

V tem poglavju so predstavljeni glasbeni projekti v osnovni šoli, ki vključujejo dejavnosti, kot so petje, igranje na glasbila, gibanje ob glasbi in poslušanje. Ti projekti spodbujajo ustvarjalnost, izražanje čustev in kritično mišljenje učencev. Poudarjen je pomen prilagoditve učnega procesa glede na potrebe in sposobnosti učencev ter vlogo učiteljev, ki oblikujejo kakovost glasbene izkušnje. Raziskave izpostavljajo prednosti skupinskega dela, kot sta socialna povezanost in sodelovanje, ter individualnega dela, ki omogoča osredotočenost na napredek posameznika. Interdisciplinarnost projektov, ki združuje glasbo z drugimi področji, kot so ples, jezik in naravoslovje, prispeva k celostnemu razvoju otrok in povečuje njihovo zanimanje za glasbo. Glasbeni projekti so tako pomembno orodje za razvoj veščin in ustvarjalnosti učencev.

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.18](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.18)

ISBN

978-961-286-993-9

Ključne besede:

glasbeni projekti,
osnovna šola,
interdisciplinarnost,
ustvarjalnost,
skupinsko delo

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.18](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.18)

ISBN
978-961-286-993-9

Keywords:
music projects,
primary school,
interdisciplinarity,
creativity,
group work

MUSIC PROJECTS IN PRIMARY SCHOOL

ANJA GREGORIČ

University of Maribor, Faculty of Education, Maribor, Slovenia
anja.gregoric@student.um.si

This chapter presents music projects in primary school that includes activities such as singing, playing musical instruments, moving to music and listening. These projects encourage creativity, the expression of emotions and critical thinking in pupils. The importance of adapting the learning process to the needs and abilities of the pupils and the role of teachers in shaping the quality of the musical experience is emphasised. Research highlights the benefits of group work, such as social cohesion and cooperation, and individual work, which allows a focus on individual progress. The interdisciplinary nature of the projects, combining music with other areas such as dance, language and science, contributes to children's holistic development and increases their interest in music. Music projects are thus an important tool for developing pupils' skills and creativity.

University of Maribor Press

1 Uvod

Glasbeni projekti v osnovni šoli predstavljajo pomembno priložnost za razvoj ustvarjalnosti, izražanje čustev in spodbujanje kritičnega mišljenja pri učencih. Ti projekti vključujejo različne glasbene dejavnosti, kot so petje, igranje na glasbila, gibanje ob glasbi in poslušanje glasbenih del, ki jih je mogoče prilagoditi potrebam učencev in specifičnim ciljem pouka glasbene umetnosti. Poleg spodbujanja glasbenega razvoja imajo takšni projekti tudi širši pedagoški pomen, saj omogočajo povezovanje glasbe z drugimi področji, kot so ples, tuji jeziki, naravoslovje in umetnost, kar vodi k celostnemu razvoju otrok. Pri načrtovanju in izvajanju glasbenih projektov je ključna vloga učiteljev, ki s svojo strokovnostjo in ustvarjalnostjo oblikujejo kakovostno učno okolje ter omogočajo bogate glasbene izkušnje. V tem poglavju bomo raziskali ključne vidike glasbenih projektov, vključno z njihovim načrtovanjem, izvedbo, interdisciplinarnimi elementi in vplivom na učence.

2 Glasbeni projekti v osnovni šoli

V Oblak idr. (2004) je zapisano, da so glasbeni projekti različne dejavnosti, kjer učenci krepijo svojo ustvarjalnost. S tem so učenci vključeni v produkcijo glasbe, ustvarjalno raziskovanje in vrednotenje.

2.1 Načrtovanje in izvedba glasbenih projektov

Preden začnemo načrtovati projekt, moramo določiti cilje, kaj hočemo s projektom doseči. Glasbeni projekti pogosto vključujejo načrtovanje, organizacijo in izvedbo glasbenih idej. Koristno je uporabiti tudi sistemski pristop, ki vključuje sodelovanje z različnimi strokovnjaki in ustvarjalci, kot so glasbeniki, tehnični strokovnjaki ipd. S tem lahko projekt še dodatno obogatimo, saj spodbujamo izmenjavo idej in razvoj inovativnih konceptov (Kachurnets, 2024).

Za otroke je izredno pomembno, da se izvajajo glasbene dejavnosti, saj jim to omogoča raziskovanje in izražanje čustev (Gough in Millar, 2015, v Sinaga idr., 2018).

V Sinaga idr. (2018) je izvajanje glasbenega projekta opisano kot proces različnih glasbenih dejavnosti, ki se izvajajo v osnovnih šolah. Te vključujejo petje, poslušanje glasbe, igranje na glasbila, gibanje ob glasbi, igranje različnih iger in branje notnega zapisa. Vse te dejavnosti morajo biti izvedene v skladu z učnim načrtom, vendar pa lahko pride do razlik v izvajanju med šolami zaradi različnih sposobnosti učiteljev. Večina učiteljev v osnovnih šolah, ki poučujejo glasbo, so po izobrazbi učitelji razrednega pouka. To dejstvo vpliva na raznolikost in kakovost glasbene izkušnje učencev.

2.2 Skupinske in individualne glasbene naloge

Schavio idr. (2019) opisujejo razlike med skupinskimi in individualnimi glasbenimi nalogami. V okolju, kjer je poudarek na skupinskem delu, je pomembno, da se učitelj osredotoča na sodelovanje in medsebojno učenje ter naganje večje odgovornosti učencem v skladu z njihovo vlogo v skupini. Prav tako skupinsko delo spodbuja socialno povezanost in čustveno izražanje. Tako učitelji delujejo kot vodje ter omogočajo sproščeno in podporno učno okolje.

Nasprotno pa individualne glasbene naloge omogočajo bolj osebni pristop učitelja, ki se osredotoča na potrebe in veščine vsakega učenca posebej. V takšnem okolju je poudarek na individualnem napredku in prilagojenih ciljih, ki pomagajo učencem razvijati lastno glasbeno identiteto (Schavio, 2019).

2.3 Vključevanje interdisciplinarnih elementov v projekte

Nissani (1995, v Santos in Fernandes Da Silva, 2014) poudarja, da interdisciplinarnost vključuje združevanje elementov iz dveh ali več disciplin, bodisi na raziskovalnem ali izobraževalnem področju, kar omogoča ustvarjanje novega znanja, ki ga z uporabo posamezne discipline ne bi bilo mogoče doseči.

Interdisciplinarnost omogoča ustvarjanje bolj celostnih projektov, ki spodbujajo razvoj na področju reševanja problemov, načrtovanja in ocenjevanja. Učenci tako razvijajo metakognitivne sposobnosti in sposobnosti kritičnega mišljenja, kar se odraža v izboljšanju njihovega razumevanja in interesa za glasbo (Crisciuc, 2024).

Žnidaršič (2020) je urednica monografije, v kateri so predstavljeni številni prispevki, ki prikazujejo, kako se interdisciplinarnost izraža v pedagoški praksi. Povezovanje glasbe z drugimi področji prispeva k celostnemu razvoju otroka. Glasba naravno spodbuja gibanje, zato se v vrtcih in osnovnih šolah pogosto prepletajo glasbene in plesne dejavnosti. Glasbene projekte je mogoče povezati tudi s tujim jezikom, naravoslovjem in umetnostjo.

2.4 Vpliv projektov na učenčev razvoj in motivacijo

Glasbeni projekti spodbujajo intelektualni razvoj, čustveno zrelost ter sposobnosti za analiziranje, primerjanje, ustvarjalno mišljenje. Prav tako pa takšno ustvarjanje vodi k izboljšanju akademskega uspeha in večji ustvarjalnosti učencev (Kurkina, 2021).

Podobno so ugotavljali Avandra idr. (2023), ki so poleg ustvarjalnosti poudarjali še povečanje motivacije in izboljšanje socialnih veščin. V raziskavi je navedeno, da projekti, ki vključujejo petje, poslušanje ali izvajanje glasbe, spodbujajo spomin in koncentracijo. Prav tako pa delo v skupinah razvija strpnost, sodelovanje in medsebojno spoštovanje.

3 Zaključek

Glasbeni projekti v osnovni šoli predstavljajo pomembno pedagoško orodje, ki omogoča razvoj ustvarjalnosti, izražanja čustev in socialnih veščin pri učencih. Z vključevanjem raznolikih glasbenih dejavnosti prispevajo k bogatenju glasbene izkušnje otrok. Uspešno izvajanje glasbenih projektov zahteva skrbno načrtovanje, jasno opredeljene cilje in sodelovanje učiteljev z različnimi strokovnjaki, kar omogoča večjo kakovost in inovativnost projektov. Interdisciplinarnost, ki povezuje glasbo z drugimi področji, dodatno spodbuja celostni razvoj učencev in povečuje njihovo motivacijo za učenje. Tako skupinsko kot individualno delo ponujata posebne prednosti, ki jih lahko učitelji prilagodijo glede na specifične potrebe in cilje. Glasbeni projekti so tako pomemben prispevek k sodobnemu izobraževanju, saj spodbujajo ne le glasbeni razvoj, temveč tudi širše kognitivne in socialne kompetence učencev.

Literatura

- Avandra, R., Mayar, F. in Desyandri. (2023). Pengaruh musik terhadap motivasi belajar dan emosional siswa dalam pembelajaran di sekolah dasar. *Didaktik: Jurnal Ilmiah PGSD STKIP Subang*, 9(2), 2620–2629. <https://doi.org/10.36989/didaktik.v9i2.997>
- Crișciuc, V. (2024). Interdisciplinary ness and training of competenses in the discipline of music education. *Review of Artistic Education*, (27), 88–92. <https://doi.org/10.35218/rae-2024-0010>
- Kachurynets, L. (2024). Music project activity: terminology and conceptual aspect. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*, (4), 27–35. <https://doi.org/10.30525/2592-8813-2023-4-4>
- Kurkina, S. (2021). Formation and development of intellectual abilities of primary school students in musik lessons. *Academic Notes Series Pedagogical Science*, 1(192), 92–96. doi: 10.36550/2415-7988-2021-1-192-92-96
- Oblak, B., Ajtnik, M., Vrbančič, I., Slosar, M., Černuta-Nowak, L., Čibej, S. in Potočnik Krajnik, B. (2004). *Učni načrt. Izbirni predmet: program osnovnošolskega izobraževanja. Glasba: ansambelska igra, glasbena dela, glasbeni projekt*. Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport: Zavod RS za šolstvo. https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/izbirni/1-letni/Glasba_glasbena_dela_izbirni.pdf
- Santos, S. in Fernandes Da Silva, L. L. (2014). »O espírito dos 4 elementos« - performance art vs. Performance musical. *Revista Europeia de Estudos Artísticos*, 5(4), 1–16. doi: 10.37334/eras.v5i4.154
- Schiavio, A., Van der Schyff, D., Biasutti, M., Moran, N. in Parncutt, R. (2019). Instrumental Technique, Expressivity, and Communication. A Qualitative Study on Learning Music in Individual and Collective Settings. *Frontiers in Psychology*, 10(737). <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00737>
- Sinaga, S. S., Susanto, S., Ganap, V. in Rohidi, T. R. (2018). Musical Activity in The Music Learning Process Through Children Songs in Primary School Level. *Harmonia: Journal of Arts Research and Education*, 18(1), 45–51. <https://doi.org/10.15294/harmonia.v18i1.12508>
- Žnidaršič, J. (ur.). (2020). *Interdisciplinary Perspectives in Music Education*. Nova Science Publishers.